

Către,
Context.ro

În atenția doamnei Mihaela Tănase

Subscrisa, Institutul Național de Cercetare Dezvoltare Pentru Fizica Laserilor, Plasmei și Radiației (în continuare I.N.F.L.P.R.) cu sediul în Măgurele, Str. Atomiștilor, nr. 409, județ Ilfov, înregistrat la Registrul Comerțului Ilfov sub nr. J23/609/2003, având C.U.I. RO9052135, telefon/fax 0214574243, reprezentată legal prin Dr. Nicolae – Cristian Mihăilescu, în calitate de Director General,

Față de articolul intitulat „*Autopsia laserului mic de la Măgurele*” publicat pe site-ul <https://context.ro/> sub semnătura doamnei Mihaela Tănase din data de 27.09.2022 („articolul”), având în vedere că articolul conține informații neconforme cu realitatea, pentru a se respecta cel puțin la nivelul aparențelor gradul de obiectivitate atât de necesar pentru exercitarea dreptului la liberă exprimare, pentru o informare corectă și obiectivă a publicului, în virtutea dreptului la replică, vă solicităm publicarea prezentului:

DREPT LA REPLICĂ

prin care, în vederea rectificării informațiilor eronate, facem următoarele precizări:

Pe site-ul <https://context.ro/> a fost publicat în data de 27.09.2022 un articol ce face referire la o investiție în infrastructură de cercetare -CETAL, proiect realizat de INFLPR în perioada 2008-2014.

CETAL este unul dintre departamentele cele mai noi din INFLPR.

Din păcate, articolul prezentat pe site-ul <https://context.ro/> prezintă informația “ruptă din context”.

Elementele prezentate în articol sunt în mare parte reale, însă sunt expuse într-o formă care contravine principiilor jurnalismului, sunt prezentate frânturi de adevăr sau nu se oferă drept la replică celor menționați în document. Articolul așa cum este prezentat și momentul la care este publicat intimizează mai degrabă imaginea celor care sunt afectați de problemele menționate și anume pe cei care fac eforturi să țină în funcțiune sistemul laser CETAL-PW, nu pe cei care sunt moral sau legal responsabili de situația generată în urmă cu mai bine de 10 ani.

Cităm din articol doar câteva exemple de jumătăți de adevăr.

Autorii articolului afirmă: “contractul a fost dat fără licitație” sau “a fost semnat, tot fără licitație”. Este adevărat. Însă, pentru echipamente speciale, unice la momentul derulării proiectului, legea prevede derularea achizițiilor prin procedura numită “dialog competitiv”. Intenția autorilor articolului este evidentă, nu de informare obiectivă, ci de generarea percepției false că s-a încălcat legea.

De fapt, acest subiect a fost analizat de multe ori de autoritățile ale statului, de la Curtea de Conturi la Corpul de Control al primului Ministru, de fiecare dată sesizate de autorii morali ai acestui articol. Legea nu a fost încălcată, achiziția echipamentelor de cercetare a fost făcută legal prin procedurile prevăzute de lege. Acolo unde au fost constatate nereguli legate de construcția clădirii, așa cum specifică și articolul, justiția a identificat și tras la răspundere pe cei responsabili de încălcarea legii. Sunt enumerate o serie de probleme tehnice, inerente pentru acest gen de instalații unice. Probleme tehnice apar la orice mare infrastructură de cercetare din lume, acceleratoare de particule, laseri de mare putere sau de mare energie, telescoape unice, tehnologia este împinsă la extrem, nu vorbim de echipamente de serie. Dar nu este vorba de încălcarea legii, legile fizicii nu pot fi încălcate.

Nu se reamintește în articol și “Cum fac alții” când au finanțare constantă, predictibilă și suficientă pentru depășirea problemelor tehnice.

Apare și un paradox logic în textul articolului. Se menționează că un fost consilier juridic al institutului a reclamat la DNA posibile nereguli. În mod corect, prin fișa postului, dacă constată nereguli în contracte, consilierul juridic este primul care trebuie să sesizeze în primul rând managementul institutului și să nu semneze contractele.

Sunt publicate și salariile unor persoane implicate în implementarea proiectului. Acele persoane nu mai sunt de mult angajați ai institutului. CETAL este asociat prin acest articol cu numele unor persoane și politicieni care nu au nici o legătură cu cercetarea, cu fizica laserilor. Articolul investighează faptele unor actori care au ieși de mult din scenă.

Deși nu este clar, probabil nu este întâmplător momentul în care este făcut public acest articol, la zece ani de la momentul generării problemelor menționate în articol.

Articolul îl citează pe Ministrul Cercetării, Inovării și Digitalizării Sebastian-Ioan Burduja care susține că departamentul CETAL “are rezultate științifice foarte bune care se reflectă anual în numeroase publicații științifice de mare impact”. Este corect, lista este permanent actualizată pe pagina web a CETAL, <https://cetal.inflpr.ro/publications>. Însă, autorii nu menționează că, cităm din articol “în clădirea noastră ... care a costat 17 milioane” mai funcționează pe lângă “oaia neagră” – laserul mic CETAL-PW, încă două laboratoare CETAL-LaMP și CETAL-PhIL care produc nu doar articole de foarte buna calitate, dar și tehnologii ori brevete.

Articolul în sine este neterminat, se sfârșește fără concluzii, ca o compunere de elev mediu.

Nu menționează mai nimic despre efortul celor implicați în a menține laserul CETAL-PW în funcțiune în condiții de subfinanțare.

Nu menționează nimic despre efortul echipei CETAL de a atrage finanțare din surse cât mai variate, proiecte naționale, europene și de la companii private.

Nu menționează nimic despre implicarea lor în activități de popularizare a științei și activități educaționale. Cei 17 milioane de euro (foarte puțini comparativ cu alte infrastructuri similare din lume) sunt deja redați societății prin ce a reușit până acum să realizeze echipa de la CETAL (CETAL ca întreg, ca infrastructura integrată, nu rupt din context).

Articolul este o palmă pe obrazul celor care fac să meargă laserul, o palmă dată de cei care vor să-l îngroape.

În concluzie, informația este prezentată într-o formă intenționat structurată încât să creeze o falsă percepție, practică des întâlnită din păcate într-un anumit spectru al jurnalismului contemporan, fenomen catalogat ca „fake news”.

Constatăm că inclusiv motoarele de căutare pe internet și softurile de detecție a informațiilor false recomandă precauție la deschiderea site-ului care găzduiește acest gen de articole.

La final, pe toți cei sincer preocupați de soarta cercetării îi invităm să participe la activitățile noastre de informare și popularizare a științei, în care INFLPR este organizator sau participant: Porți Deschise, Noaptea Cercetătorilor, Școala de Vară de Știință și Tehnologie de la Magurele și multe altele. Veți afla la fața locului cum și cât merge “laserul mic” și îi veți cunoaște pe cei care fac minuni și scot laserul din moartea cerebrală indusă de autorii morali ai acestui articol.

Prin urmare, având în vedere aspectele mai sus arătate, afirmațiile din cuprinsul articolului date cu ignorarea informațiilor factuale se dovedesc a fi necorespunzătoare adevărului și sunt de natură să prejudicieze interesele INFLPR.

Director general,
Dr. Nicolae Cristian Mihăilescu